

net/publication/261675132_Intercultural_education_in_Europe_Policies_practices_and_trends

5. Feyisa Mulisa & Asrat Dereb Ebessa. Sammy King Fai HUI (Reviewing editor) The carryover effects of college dishonesty on the professional workplace dishonest behaviors: A systematic review, Cogent Education, 2021.

6. Fishman T. The Fundamental Values of Academic Integrity (2nd edition). International Center for Academic Integrity, Clemson University, 2012. URL.: http://www.academicintegrity.org/icai/assets/AUD_Integrity_Quotes.pdf

7. Tatum H., Schwartz B. M. Honor Codes: Evidence Based Strategies for Improving Academic Integrity. *Theor. Into Pract.* 2017, № 56 (2), P. 129–135.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-76>

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЯК ЗАСІБ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ

Гльків Н. В.

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри господарсько-правових дисциплін
Львівський державний університет внутрішніх справ
м. Львів, Україна*

Глобалізаційний рух та міжнародні освітні стандарти, що в своїй основі передбачають тісний зв'язок освіти, дослідної діяльності та технологічних інновацій, вимагають від національних систем вищої освіти якісної цільової орієнтації на формування інноваційної особистості з високими життєвими ціннісними орієнтаціями, якостями і здібностями, що забезпечать їх високий професійний розвиток, соціальну мобільність, творчу особистісну позицію.

Дослідження питання забезпечення і дотримання академічної доброчесності у діяльності закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання стає за сучасного рівня розвитку інформаційно-технічних можливостей, можливостей та загроз застосування штучного інтелекту та широкого доступу суспільства до них все актуальнішим.

Як слушно зазначається науковцями, дотримання академічної доброчесності є не тільки важливим фактором забезпечення якості вищої освіти, а ще й тим важливим критерієм, який визначає, які моральні і етичні принципи будуть сформовані у здобувачів вищої освіти за роки їхнього навчання у ВНЗ [1, с. 241].

Це пов'язано з тим, що утвердження етичних цінностей в освітньому процесі і науковій діяльності, забезпечення академічної свободи, дотримання професійних та етичних стандартів в освітній, науковій, науково-технічній, інноваційній та інших сферах діяльності закладів вищої освіти є основним пріоритетом розвитку української освіти та науки, яка б відповідала актуальним і перспективними потребам суспільного розвитку та потребам фахівців правничих спеціальностей, орієнтованим на функціонування всіх державних інститутів, які забезпечують захист прав і свобод людини і громадянина. Реалізація цього завдання залежить від дотримання спеціальних етичних принципів і правил у сучасному академічному середовищі безпосередніми учасниками освітнього процесу.

Створення умов і механізмів для формування культури доброчесності в освітній та науковій діяльності є важливою метою діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ (далі – ЛьвДУВС). ЛьвДУВС керується у своїй діяльності загальноприйнятими світовою спільнотою стандартами та принципами порядності, взаємної поваги і довіри, відповідальності, прозорості та публічності, законності й справедливості, нульової толерантності до будь-яких проявів порушення академічної доброчесності. Університет щорічно проводить науково-практичні заходи з питань дотримання академічної доброчесності за участю Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Прийняте вченою радою і активно впроваджуване в освітній процес та у наукову діяльність Положення про забезпечення академічної доброчесності у ЛьвДУВС розглядається як складова частина внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти та якості освітньої, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності [2].

У Положенні визначено основні види порушень академічної доброчесності, перелік яких вказує на широке розуміння поняття академічної доброчесності, зокрема : академічний обман, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, надання здобувачам вищої освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами й процедурами проходження такого оцінювання; вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на

науково-педагогічного працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

Дієвим механізмом профілактики та подолання академічної доброчесності покликана стати академічна відповідальність, притягнення до якої не звільняє учасників освітнього процесу від встановлених законодавством видів юридичної відповідальності. Її специфічні санкції диференційовані в залежності від правового статусу учасника освітнього процесу. Так щодо науково-педагогічними працівниками може бути застосовано як відмову у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання так і позбавлення вже присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади; позбавлення балів щорічного рейтингового оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників (що у подальшому слугуватиме підставою припинення трудових відносин); відмова в оприлюдненні закладом та заснованими ним видавництвами і науковими виданнями наукових та/або навчальних видань, статей, тез доповідей тощо осіб, стосовно яких було визнано наявність фактів порушення академічної доброчесності; позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання фінансування окремих наукових програм, проектів та надання грантів. Особливими заходами впливу на здобувачів вищої освіти, що можуть бути застосовані за рішенням ЛьвДУВС, визначено: повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; усне або письмове повідомлення фізичних чи юридичних осіб, які здійснюють оплату за навчання про факт порушення академічної доброчесності; відрахування з ЛьвДУВС.

Відтак, підготовка фахівців у закладах зі специфічними умовами навчання потребує ознайомлення учасників освітнього процесу та наукової діяльності з нормами нормативних документів, у яких містяться положення забезпечення академічної доброчесності, запровадження окремих спецкурсів із академічної доброчесності, тренінгів, майстер-класів, впровадження в освітні програми компонентів, які забезпечують набуття учасниками освітнього процесу відповідних компетентностей; розробка методичних матеріалів із визначенням вимог щодо належного оформлення письмових робіт, проведення освітніх заходів з питань наукової етики та недопущення академічного плагіату.

Список посилань

1. Казначєєва Д. В., Казначєєв В. М. Академічна доброчесність як фактор забезпечення якості вищої освіти в системі МВС України.

Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України: зб. наук. пр. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Каф. тактич. та спец.-фіз. підгот. ф-ту № 2. Харків : ХНУВС, 2020. С. 239–241. URL: https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/29_05_2020/pdf/86.pdf

2. Положення про забезпечення академічної доброчесності у ЛьвДУВС, затверджене вченою радою ЛьвДУВС протокол № 1 від 27.07.2022, введено в дію Наказом ректора ЛьвДУВС № 131 від 29.07.2022. URL: file:///C:/Users/Lenovo/Desktop/%D0%9D%D0%9F%D0%A1_20.10.23/Pologennya_Akademichna_dobrochesnist.pdf

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-77>

ПІДТРИМКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У СВІТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Гльченко М. А.

*здобувач другого (магістерського) рівня освіти
Одеський національний морський університет
м. Одеса, Україна*

На думку Бурова М. «станом на сьогодні штучний інтелект уже активно використовують у багатьох надважливих сферах діяльності людини, серед яких: транспортна індустрія, сфера оборонних науково-дослідних розробок, сучасна медицина із застосуванням передових технологій тощо» [1]. Тому непоодиноким випадком використання ChatGPT, як особливо популярного прикладу використання у навчальній, науковій діяльності і не лише студентами. Тому на думку автора питання щодо підтримки академічної доброчесності та використання ChatGPT буде становити актуальність нашого дослідження.

Насамперед, відмітимо, що відповідно до ст. 6, 42 Закону України «Про освіту» «однією із засад державної політики у сфері освіти та принципу освітньої діяльності є академічна доброчесність» [2]. Ось тут і постає питання використання ChatGPT.

Насамперед, на офіційному сайті Міжнародного науково-технічного університету імені академіка Юрія Бугая зазначено, що «ChatGPT – це бот, запущений OpenAI у листопаді 2022 року. Він став широко використовуваним інструментом для мільйонів людей всього за кілька